

SŁOWNIK TERMINOLOGICZNY

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Audyt zrównoważonego rozwoju	<i>Audit of sustainable development</i>	Jedno z narzędzi zarządzania rozwojem miasta. Jego podstawą jest kontrola i ocena procesów zachodzących w pięciu podstawowych obszarach rozwoju miasta składających się na ład zintegrowany , ogólnie pojmowany jako jakość życia. Celem audytu jest dokonanie oceny jakości życia na obszarze miejskim i na jej podstawie opracowanie lub udoskonalenie planów rozwoju i programów realizacyjnych, które kształtują ład zintegrowany, m.in. takich jak: strategia rozwoju miasta, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, polityki branżowe, wieloletnie plany inwestycyjne, plany realizacyjne, system informacji przestrzennej.
Benchmarking	<i>Benchmarking</i>	Stosowana w polityce strukturalnej UE metoda oceny rezultatów realizacji programów i projektów polegająca na porównywaniu między sobą efektów (sukcesów) w rozwiązywaniu konkretnych problemów (np. tworzenie nowych miejsc pracy, promocja regionu, przyciąganie inwestorów). Porównuje się zawsze do osiągnięć innych a nie do kryteriów absolutnych.
Brunatne pola	<i>Brownfield sites</i>	Tereny zdegradowane, porzucone grunty i budynki, często w wyniku niekontrolowanego rozrastania się terenów miejskich i przenoszenia działalności gospodarczej poza administracyjne granice miast.
Dokumenty programowe (operacyjne)	<i>Programming documents</i>	Dokumenty w postaci programów lub planów rozwoju, opracowywane na potrzeby wydatkowania środków wstępnie przyznanych (alokowanych) danemu obszarowi lub sektorowi przez Komisję Europejską w ramach Funduszy Strukturalnych. Określają m.in. cele i główne kierunki wydatkowania środków na podstawie analizy aktualnej sytuacji i trendów rozwoju danego obszaru lub sektora, kryteria i sposoby realizacji konkretnych projektów, osoby i instytucje odpowiedzialne za wykonanie określonych zadań oraz szacowaną wielkość i rozbiórce środków z uwzględnieniem współfinansowania ze wszystkich osiągalnych źródeł budżetowych. Dokumentami programowymi są Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich, jego Uzupełnienie oraz Poradnik Projektodawcy i Poradnik Beneficjenta Końcowego.
Efekt dźwigni	<i>Leverage effect</i>	Efekt zachodzący wówczas, gdy wraz z uruchomieniem środków publicznych na realizację pewnych działań wzrasta również zaangażowanie sektora prywatnego w ich finansowanie.
Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego	<i>European Spatial Development Perspective – ESDP</i>	Studium perspektyw rozwoju i zagospodarowania terytorium Unii Europejskiej, sporządzone przy szerokim udziale państw członkowskich, obejmujące także obszar krajów stowarzyszonych, przyjęte w Poczdamie w 1999 r. Dokument ten nie ma charakteru obligatoryjnego, jednak pełni ważną rolę opiniotwórczą w sferach administracji i biznesu oraz programowania średniookresowego w Unii Europejskiej.

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Europejska Sieć Obserwacyjna Planowania Przestrzennego	<i>European Spatial Planning Observation Network – ESPON</i>	Sieć współpracy między krajowymi instytucjami zagospodarowania przestrzennego, która skupia się na obserwowaniu i analizie tendencji rozwoju terytorialnego i regionalnego w Europie przez finansowanie badań w zakresie zagospodarowania przestrzennego.
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – EDRR	<i>European Regional Development Fund – ERDF</i>	Jeden z czterech funduszy strukturalnych UE, którego zadaniem jest zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju regionów UE. W szczególności fundusz ten udziela wsparcia inwestycjom produkcyjnym, rozwojowi infrastruktury, lokalnym inicjatywom rozwoju, małym i średnim przedsiębiorstwom.
Ewaluacja	<i>Evaluation</i>	Ocena jakości realizacji programu (tzn. jego faktycznych efektów) w stosunku do wcześniejszych założeń (tzn. oczekiwanych efektów). W przeciwieństwie do monitoringu odnosi się do efektów długoterminowych (→ oddziaływanie). Zasadniczym celem ewaluacji jest stałe ulepszanie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane nie tylko w kategoriach pozytywnych efektów społecznych lub gospodarczych związanych bezpośrednio z danym programem, lecz także zwiększania przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze publiczne. Wyniki ewaluacji często prowadzą do uruchomienia nowych programów lub zawieszenia już realizowanych.
Fundusze Strukturalne	<i>Structural Funds</i>	Środki finansowe w dyspozycji Komisji Europejskiej, umożliwiające pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarki krajów członkowskich za pomocą interwencji w wybranych sektorach i słabiej rozwiniętych regionach. Na fundusze strukturalne składają się: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF), Europejski Fundusz Społeczny (ESF), Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnych (EAGGF) oraz Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa (FIFG)
Inicjatywy Wspólnoty	<i>Community Initiatives</i>	Programy finansowane z funduszy strukturalnych, mające na celu rozwiązanie problemów występujących na terenie całej Unii Europejskiej. Liczba i charakter Inicjatyw Wspólnotowych ulegają zmianom w zależności od zidentyfikowanych problemów mających wpływ na funkcjonowanie Unii Europejskiej. W latach 2000-2006 są to: EQUAL, INTERREG, LEADER + i URBAN II.
Kwalifikowalność	<i>Eligibility</i>	Spełnienie wymagań i kryteriów formalnych i merytorycznych umożliwiających ubieganie się o wsparcie finansowe UE dla danego przedsięwzięcia (kwalifikowane koszty, działania, podmioty pomocy etc.), projekt jest kwalifikowany, czyli może zostać zatwierdzony do współfinansowania ze środków funduszy strukturalnych, jeśli jest zgodny z wymogami danego funduszu i z politykami wspólnotowymi oraz spełnia szczególne kryteria określone dla danego działania.
Kwantyfikacja	<i>Quantification</i>	Przedstawianie konkretnych liczbowych efektów realizacji programów finansowanych z funduszy strukturalnych na poziomie → produktu, → rezultatu oraz → oddziaływania.

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Lokalna Agenda 21	<i>Local Agenda 21</i>	Program działań, który został zaprezentowany i przyjęty na największej Konferencji w historii Narodów Zjednoczonych poświęconej problemom środowiska i rozwoju (<i>United Nations Conference on Environment and Development, UNCED</i>) w czerwcu 1992 r. Kulminacyjną częścią Konferencji był tzw. Szczyt Ziemi, który zgromadził przedstawicieli rządów i głowy państw ze 180 krajów świata i doprowadził do przyjęcia przez nie dokumentów końcowych, z których najważniejsze to: <i>Deklaracja z Rio</i> i <i>Agenda 21</i>. Agenda 21 – zawiera podstawowe wskazania dotyczące ochrony i kształtowania środowiska życia człowieka, zwracając uwagę na wiele jego uwarunkowań społecznych i ekonomicznych oraz ochronę zasobów naturalnych, a także racjonalne gospodarowanie nimi w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju. Agenda 21 zaproponowała, więc nie tylko ogólne rozwiązania prowadzące do poprawy stanu środowiska w skali światowej, ale pobudziła systemowe podejście do problemów lokalnych w powiązaniu z sytuacją globalną. Agenda 21 składa się z czterech części. W pierwszej omówione zostały zagadnienia społeczne i ekonomiczne. Druga – zawiera problemy ochrony i gospodarowania zasobami naturalnymi w ujęciu ekorozwoju. Część trzecia porusza kwestie roli głównych grup społecznych i konieczności wzmocnienia ich roli w realizacji Agendy 21. Czwarta – dotyczy możliwości realizacyjnych poszczególnych zadań i zaleceń.
Monitorowanie	<i>Monitoring</i>	Proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i całego programu w aspekcie finansowym i rzeczowym. Ma na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów i programu z założeniami i celami wcześniej zatwierdzonymi w dokumentach programowych. Monitorowanie jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres wdrażania programu (projektu). W odróżnieniu od → ewaluacji, głównym przedmiotem analiz w ramach monitoringu są dostarczone w ramach programu (projektu) → produkty oraz nakłady przeznaczone na realizację programu (projektu) → wkład. Celem monitorowania jest zapewnienie prawidłowości i wydajności wdrażania programów ze środków publicznych, bieżące wykrywanie potencjalnych nieprawidłowości i ich korygowanie.
Monitoring finansowy	<i>Financial monitoring</i>	Monitorowanie zarządzania środkami przyznanymi na realizację programów i projektów. Jest podstawą oceny sprawności ich wydatkowania.
Monitoring rzeczowy	<i>Physical monitoring</i>	Monitorowanie postępu realizacji celów programów i projektów określonych w dokumentach programowych.
Nadający się do zamieszkania	<i>Habitability</i>	Warunki sprzyjające osiedlaniu się ludzi na danym terenie.
Nakłady	<i>Input</i>	Koszty finansowe, materiałowe, organizacyjne i kadrowe realizacji danego programu lub projektu przez beneficjenta.
Obszary miejskie	<i>Urban areas</i>	W szerokim znaczeniu (aglomeracja), obejmujące osiedla miejskie wszelkiego typu.

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Obszary upośledzone	<i>Disadvantaged areas</i>	Obszary, gdzie występuje koncentracja problemów przestrzennych, ekonomicznych, społecznych, ekologicznych jak: wykluczenie społeczne, przestępczość, zdegradowane środowisko i struktury architektoniczne.
Oddziaływanie	<i>Impact</i>	Długoterminowe konsekwencje danego programu lub projektu, wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Odnosi się je do założonego w dokumencie programowym celu strategicznego wsparcia. Oddziaływania tworzą trzeci, najwyższy poziom rezultatów danego przedsięwzięcia i są mierzone za pomocą mierników statystycznych odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru wsparcia (np. zmniejszenie poziomu bezrobocia).
Okres programowania	<i>Programming period</i>	Wieloletni okres planowania budżetu Unii Europejskiej. Okres obowiązywania dokumentów programowych, stanowiących podstawę ubiegania się o pomoc ze środków Funduszy Strukturalnych. Obecny okres programowania to lata 2000-2006. Dla Polski okres programowania obejmuje lata 2004-2006.
Partnerstwo	<i>Partnership</i>	Włączenie w proces podejmowania decyzji i ich realizację od powiednich szczebli władz wspólnotowych i krajowych, jak również instytucji i środowisk regionalnych oraz lokalnych najlepiej znających potrzeby i możliwości swego regionu. Jest to jedna z zasad wdrażania Funduszy Strukturalnych.
Podejście ekosystemowe	<i>Ecosystems approach</i>	Kładzie się nacisk na miasto jako złożony system charakteryzujący się ciągłymi procesami zmian i rozwoju. Takie aspekty jak energia, zasoby naturalne i powstawanie odpadów są rozpatrywane jako strumień lub łańcuch; utrzymywanie, odnawianie, stymulowanie i tworzenie zamkniętych systemów, strumieni lub łańcuchów jest działaniem na rzecz rozwoju zrównoważonego.
Polityka ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej	<i>Community Environment Policy</i>	Polityka, której celem jest zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska, przyczynianie się do ochrony zdrowia ludzkiego, a także zapewnienie rozsądnego i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.
Produkt	<i>Output</i>	Wszystkie przedmioty materialne i usługi, które otrzymuje beneficjent w trakcie realizacji programu lub projektu ze środków finansowych przeznaczonych na dany program lub projekt, przy wykorzystaniu zasobów ludzkich, materialnych i organizacyjnych (→ wkład). Produkty tworzą pierwszy poziom rezultatów danego przedsięwzięcia i są mierzone w jednostkach fizycznych (np. długość zbudowanej drogi, liczba małych i średnich przedsiębiorstw, które uzyskały pomoc doradczą, liczba przeprowadzonych szkoleń). Informują tym samym o materialnym postępie w realizacji przedsięwzięcia.
Programowanie	<i>Programming</i>	Proces organizowania, podejmowania decyzji i finansowania prowadzący do przygotowania dokumentów programowych. Przebiega w kilku etapach i ma na celu przede wszystkim przygotowanie realizacji programów, na bazie wieloletniej współpracy oraz wspólnych działań Wspólnoty i państw członkowskich.

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Programy operacyjne	<i>Operational Programmes</i>	Programy Operacyjne to elementy wdrażające Podstawy Wsparcia Wspólnoty. Ich treść wynika bezpośrednio z celów i strategii ich osiągania określonych w Narodowym Planie Rozwoju. Można by powiedzieć, że są to tematy, w ramach których przyznawana będzie pomoc z funduszy strukturalnych i funduszu spójności. Każdy z programów operacyjnych składa się z priorytetów, których elementami są poszczególne działania będące szczegółowym określeniem sposobu osiągnięcia celów NPR.
Regeneracja tkanki miejskiej	<i>Urban regeneration</i>	Ożywienie aktywności ekonomicznej i społecznej na obszarach miejskich.
Rezultaty	<i>Result</i>	Bezpośrednie i natychmiastowe efekty zrealizowanego programu lub projektu. Rezultaty dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia programu lub projektu u → beneficjentów pomocy, bezpośrednio po uzyskaniu przez nich wsparcia. Rezultaty tworzą drugi poziom rezultatów danego przedsięwzięcia i są mierzone w jednostkach fizycznych lub finansowych (np. skrócenie czasu podróży, zmniejszenie zanieczyszczeń przedostających się do środowiska, liczba nowych stanowisk pracy, liczba przeszkolonych osób) lub finansowych (wielkość zainwestowanego kapitału prywatnego, zmniejszenie kosztów transportu, obniżenie cen połączeń telefonicznych itp.).
Rozpętlanie się miast	<i>Urban sprawl</i>	Występuje, gdy zwiększona ruchliwość na terenach miejskich przyczynia się do ich rozrostu przez ekspansję na okoliczne tereny wiejskie; tereny zielone (cenne tereny rolnicze i tereny niezagospodarowane), które są zajmowane pod osiedla mieszkaniowe o rzadkiej zabudowie i pod obiekty komercyjne; niekontrolowane rozprzestrzenianie się miast.
Rozwój zrównoważony	<i>Sustainable development</i>	Rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń; rozwój społeczno-ekonomiczny, zachowujący cechy trwałości w długim okresie i nie działający destrukcyjnie na środowisko, w którym zachodzi (wg ustawy Prawo ochrony środowiska). Zrównoważony rozwój zwany także ekorozwojem „... jest tam, gdzie ludzie przewidują ograniczenia, związane ze skończonością planety i niezależnym od człowieka rytmem przyrody (...). Jest to strategia osiągnięcia godnego życia w ramach tego, co jest fizycznie i biologicznie możliwe. Gwarantuje ona zaspokajanie podstawowych potrzeb obecnego i przyszłych pokoleń zachowując jednocześnie trwałość funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz naturalną różnorodność, zarówno gatunków jak i ekosystemów” (wg Raportu Polskich ruchów ekologicznych "Ekorozwój w Polsce" na Szczyt Ziemi w Rio de Janeiro w czerwcu 1992. – Instytut na rzecz Ekorozwoju).

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Rządzenie	<i>Governance</i>	Nowa forma rządzenia przez administrację publiczną respektująca zasady otwartości, partycypacji społecznej, odpowiedzialności, efektywności, spójności i koordynacji działań i instytucji; zespół reguł, procesów, zachowań, które determinują sposób, w jaki sprawowana jest władza, tak by godzić różne interesy, zapewniać współdziałanie, wzmacniać demokrację, zbliżyć władzę do mieszkańców.
System Ekozarządzania i Audytu	<i>EMAS* (Environmental Management and Audit Scheme)</i>	Zestaw narzędzi zarządzania środowiskiem oraz służący analizie i ocenie wpływu pośredniego i bezpośredniego polityk i działań władz miejskich, firm i instytucji na środowisko (np. planowanie zagospodarowania przestrzennego; Dyrektywa EMAS to wewnętrzny standard Unii Europejskiej dotyczący systemu zarządzania środowiskowego i umożliwiający dobrowolne uczestnictwo organizacji w eko-zarządzaniu i programie audytów.
System monitoringu programu	<i>Program monitoring system</i>	System umożliwiający przyjmowanie, przechowywanie, przetwarzanie i prezentowanie danych na temat realizowanego programu. Architektura systemu musi uwzględniać konieczność składania przez beneficjentów cyklicznych raportów z postępu we wdrażaniu poszczególnych projektów, jak również dostępu do informacji ze strony instytucji prowadzących proces monitoringu, ewaluacji i kontroli. Funkcjonowanie systemu monitorowania jest bardzo często jednym z przedmiotów ewaluacji.
System zarządzania środowiskowego	<i>Urban environmental management system</i>	Zespół środków podejmowanych przez organizację w celu ochrony środowiska, z uwzględnieniem procesów technicznych, wyposażenia, środków zaradczych, jak również zasad nadzoru i kontroli. System zarządzania środowiskowego powinien stanowić integralną część całego systemu zarządzania obejmującego strukturę organizacyjną, zakresy odpowiedzialności, procedury, sposoby postępowania i zasoby środków służące do określania i realizacji polityki środowiskowej.
Środowisko miejskie	<i>Urban environment</i>	Wszystkie elementy środowiska naturalnego będące pod wpływem działalności miejskiej i stanowiące o jakości życia na obszarach miejskich (powietrze, woda, wody gruntowe, zmiany klimatyczne, hałas, odpady, przyroda, bioróżnorodność).
URBAN	<i>URBAN</i>	Inicjatywa Wspólnoty, czyli program pomocy bezzwrotnej ze strony Unii Europejskiej obejmujący obszary miejskie w państwach członkowskich. Dotyczy głównie aglomeracji miejskich, które borykają się z problemami wysokiego bezrobocia, słabą siecią komunikacyjną, złymi warunkami mieszkaniowymi, degradacją tkanki miejskiej, złym stanem środowiska miejskiego; polega na udzielaniu wsparcia dla projektów mających na celu gospodarczą, społeczną i środowiskową regenerację miast i obszarów miejskich znajdujących się w kryzysie w celu poprawy warunków życia i promowania zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich; w całości finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

* Rozporządzenie (EC) No 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady, pozwalające na dobrowolny udział instytucji we Wspólnotowym Systemie Ekozarządzania i Audytu (EMAS), (OJ L 114, 24.4.2001).

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Włączenie społeczne	<i>Social inclusion</i>	Przywrócenie marginalizowanych grup społecznych do nurtu aktywności społeczno-ekonomicznej przez polepszenie ich dostępu do usług publicznych, aktywizację gospodarczą i społeczną.
Wskaźniki	<i>Indicators</i>	Mierzalne i dające się zweryfikować efekty przeprowadzonych działań.
Wskaźniki bazowe	<i>Baseline indicators</i>	Starannie dobrane mierniki statystyczne ukazujące sytuację w danym sektorze lub regionie (obszarze) przed rozpoczęciem realizacji programu (projektu). Wskaźniki te powinny nawiązywać do celów danego programu lub projektu. Ich zasadniczym zadaniem jest umożliwienie oceny zmian, jakie w związku z realizacją programu lub projektu zaszły w sektorze lub regionie (obszarze).
Wskaźniki kluczowe	<i>Core indicators</i>	Zestaw wskaźników bazujących na standardach unijnych, zalecanych do stosowania beneficjentom środków uruchamianych w ramach funduszy strukturalnych.
Wskaźniki kontekstowe	<i>Context indicators</i>	Wskaźniki ukazujące sytuację w danym sektorze lub na danym terytorium w szerszej perspektywie. Jeśli przykładowo program obejmuje obszar województwa, to wskaźniki kontekstowe będą pokazywać wartości danego wskaźnika na poziomie całego kraju.
Wskaźniki osiągnięć	<i>Indicators of achievement</i>	Wskaźniki postępu w realizacji programu lub projektu, odnoszące się do dostarczonych → produktów, → rezultatów i → oddziaływania. Stanowią podstawę oceny efektywności wdrażania programu lub projektu. Wskaźniki na poziomie produktu służą bieżącemu monitorowaniu realizacji przedsięwzięć; na poziomie rezultatu – stanowią element łącznikowy między bieżącym monitoringiem a okresową ewaluacją efektywności wdrażania interwencji; zaś na poziomie oddziaływania – mają większą skalę odniesienia (np. obszar jednostki administracyjnej), charakter względny, ważony i dotyczą trwałości podjętych i zrealizowanych przedsięwzięć.
Wspólne Wskaźniki Europejskie	<i>European Common Indicators*</i>	Mierniki – miara celów, rezultatów i produktów, jakie mają być osiągnięte; mierniki służą monitorowaniu trendów środowiskowych w mieście oraz mierzeniu i ocenie skuteczności inicjatyw i postępów w dążeniu do kreowania wysokiej jakości, zdrowego środowiska miejskiego; umożliwiają ustanowienie zadań i pomagają w sterowaniu podejmowaniem decyzji; tak, aby osiągać rezultaty bliższe celom rozwoju zrównoważonego; opracowane przez Grupę Ekspertów UE ds. Środowiska Miejskiego; mogą być stosowane dobrowolnie przez władze miejskie w celu ulepszania swych polityk i rozwiązywania problemów środowiskowych; dają perspektywę pozwalającą na ustalenie początkowej polityki i planów działania oraz umożliwiają komunikację z mieszkańcami i podnoszą ogólny poziom świadomości na temat kluczowych problemów środowiskowych.

* Environmental Issue Report No.30: Towards an Urban Atlas EEA/JRC Publication ISBN 92-9167-470-2.

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Wykluczenie społeczne	<i>Social exclusion</i>	Zjawisko istnienia upośledzonych grup społecznych nie mających dostępu lub mających utrudniony dostęp do edukacji, opieki społecznej, rynku pracy, zagrożonych wysokim stopniem przestępczości, zachorowalności, grupy imigrantów, bezdomnych.
Zasada dodatkowości	<i>Additionality principle</i>	Reguluje działanie funduszy strukturalnych, stanowi, że środki przekazywane przez Komisję Europejską z tych funduszy mają być tylko uzupełnieniem środków zgromadzonych na dany program lub projekt przez odpowiednie władze krajowe (regionalne, lokalne). Środki funduszy strukturalnych mają uzupełniać środki przeznaczone na ten cel przez kraj członkowski (publiczne środki krajowe), a więc nie mogą ich w całości zastępować.
Zasada koncentracji	<i>Concentration principle</i>	Reguluje działania funduszy strukturalnych określając, że ich interwencja, aby przyniosła efekt, nie powinna być rozproszona, lecz skoncentrowana na niewielu precyzyjnie określonych celach i obszarach.
Zintegrowane podejście	<i>Integrated approach</i>	Metoda kompleksowego rozwiązywania problemów przestrzennych, ekonomicznych, społecznych i ekologicznych skoncentrowanych na danym obszarze; zestaw uniwersalnych narzędzi i technik diagnostyczno-planistycznych na potrzeby tworzenia i wdrażania nowatorskich strategii zrównoważonej odnowy ekonomiczno-społecznej i rozwoju obszarów zurbanizowanych znajdujących się w kryzysie.
Zrównoważona gospodarka miejska	<i>Sustainable urban management</i>	Proces ukierunkowany na zapewnienie rozwoju zrównoważonego terenów miast, ich bezpośredniego otoczenia oraz regionów, w których się znajdują; zmierza do minimalizowania negatywnych oddziaływań terenów miejskich na cykle ekologiczne na wszystkich poziomach z zastosowaniem zasady ostrożności oraz poprawy warunków ekologicznych w celu uczynienia miast miejscami zdrowymi do życia; koncentruje się na zachowaniu środowiska naturalnego w jego kontekście gospodarczym i społecznym integrując środowisko z innymi politykami oraz uznając wzajemnie zależny charakter polityk środowiskowej, gospodarczej i społecznej; wymaga zintegrowanych podejść do problemów miast i otwartego procesu decyzyjnego; jest to ciągły proces analizowania, planowania, programowania, wdrażania, monitoringu i oceny, który bazuje na zgromadzonej wiedzy i doświadczeniu zapewniając, aby nowe podejścia polityczne korzystały z osiągnięć przeszłości oraz uznaje potrzebę długoterminowej wizji w tworzeniu polityki.

Termin polski	Termin angielski	Opis terminu
Zrównoważone budownictwo	<i>Sustainable Urban construction</i>	Proces, w którym wszyscy uczestnicy (właściciele, finansiści, architekci, budowniczcy, dostawcy materiałów, władze wydające pozwolenia) wspólnie działają na rzecz zintegrowania aspektów gospodarczych, środowiskowych i jakościowych w celu wznoszenia i renowacji budynków oraz zapewnienia środowiska budowlanego, które jest atrakcyjne, trwałe, funkcjonalne, dostępne, wygodne, zdrowe do życia i użytkowania, wydajne pod względem zużycia zasobów, zwłaszcza energii, materiałów i wody, sprzyjające stosowaniu odnawialnych źródeł energii i materiałów przyjaznych dla środowiska, które łatwo poddają się recyklingowi, respektujące lokalną kulturę i dziedzictwo historyczne, konkurencyjne cenowo zwłaszcza z uwzględnieniem aspektów długookresowych, jak koszty konserwacji, trwałości i cena odsprzedaży.
Zrównoważone projektowanie	<i>Sustainable urban design</i>	Proces, w którym wszyscy uczestnicy (organy krajowe, regionalne i lokalne, obywatele, organizacje pozarządowe, kręgi akademickie i przedsiębiorstwa) współdziałają na rzecz zintegrowania problematyki ekonomicznej, środowiskowej i jakościowej w celu zaprojektowania i zaplanowania środowiska budowlanego, które tworzy estetyczne, bezpieczne, zdrowe miejsce do życia i pracy, wspiera dynamiczną zrównoważoną gospodarkę, która popiera odwarzanie miasta, traktuje grunty jako cenny zasób, który musi być użytkowany w sposób najbardziej wydajny, z powtórным wykorzystywaniem gruntów i pustych posesji ponad poszukiwaniem nowych gruntów poza terenem miasta, oraz z unikaniem niekontrolowanego rozrostu miasta; promuje mieszaną gospodarkę przestrzenną w celu czynienia najlepszego użytku z korzystnej bliskości minimalizującej potrzebę podróży między domem, sklepami a pracą, ma „zieloną” strukturę w celu zoptymalizowania ekologicznej jakości terenu miasta (różnorodność biologiczna, mikroklimat i jakość powietrza); korzysta z najnowszych osiągnięć w zakresie oszczędzania zasobów (niskoenergetyczne mieszkalnictwo, transport wydajny pod względem paliwowym, systemy centralnego ogrzewania), szanuje i powiększa dziedzictwo kulturowe.
Zrównoważony transport miejski	<i>Sustainable urban transport</i>	System transportowy gwarantujący łatwość i bezpieczeństwo przemieszczania się, nie zagrażający zdrowiu człowieka i ekosystemów, sprzyja równości społecznej w poszczególnych pokoleniach i między kolejnymi pokoleniami, zapewniający wszystkim dostęp do wszystkich możliwości i usług, również mniej zasobnym, starszym, niepełnosprawnym oraz ludności wspiera dynamiczny rozwój gospodarczy i konkurencyjną gospodarkę, wiąże się z umiarkowanymi cenami, ogranicza emisje i odpady w ramach zdolności globalnego ekosystemu do ich absorbowania, korzysta z zasobów nieodnawialnych poniżej stopnia uzyskiwania ich odnawialnych źródeł, minimalizuje oddziaływanie na użytkowanie ziemi i generowanie hałasu.